

Moskén i Trollhättan.

ISLAMISKA RIKSORGANISATIONER

De islamiska riksorganisationerna är sammanslutningar av lokala muslimska föreningar och församlingar. Förenade islamiska föreningar i Sverige (FIFS) grundades 1974. Därefter startades Sveriges muslimska förbund (SMF) och senare Islamiska kulturcenterunionen i Sverige (IKUS).

Svenska islamiska församlingarna (SIF) bröt sig ur IKUS år 2001 medan Bosnia-kiska islamiska samfundets (BIS) föreningar fram till år 2010 var en del av SMF. Islamiska shia samfundet i Sverige (ISS) grundades år 1991 och blev statsbidragsberättigat år 2006. De sex islamiska riksorganisationerna har gått samman i ett samverkansorgan – Islamiska samarbetsrådet (ISR) – som har rätt att ta emot statsbidrag. Till dessa sex har Islamiska fatwabyrån anslutit sig i januari 2017.

BOSNIAKISKA ISLAMISKA SAMFUNDET

Medlemmar: 10 931
Registrerade deltagare: 1 785
Föreningar: 26
Bildades: 1995

BOSNIAKISKA ISLAMISKA SAMFUNDET (BIS) representerar troende bosniaker och andra muslimer i Sverige. En majoritet av BIS medlemmar kom till Sverige under Balkankriget 1992–1995, framförallt från Bosnien-Hercegovina, men också från andra delar av det forna Jugoslavien. Mycket tidigt började bosniaker organisera sig och redan i slutet av 1992 bildades de första församlingarna i Sverige. År 1995 gick tretton av dessa församlingar ihop och bildade Bosnien-Hercegovinas Islamiska Riksförbund som senare bytte namn till Bosniakiska islamiska samfundet. I mitten av 2010 registrerades BIS som ett trossamfund och året därpå beviljades BIS statlig uppbördshjälp. I dag består BIS av 26 församlingar med närmare 13 000 medlemmar runtom i Sverige. Samfundet har 21 aktiva imamer som håller gudstjänst i församlingarna. BIS har en styrelse som väljs vartannat år och en huvudimam som är ansvarig för det religiösa livet i samfundet.

BIS är ett islamiskt trossamfund och en del av det Islamiska samfundet i Bosnien-Hercegovina som representerar troende bosniaker och andra muslimer i Bosnien-Hercegovina. Islamiska samfundet i Bosnien är ett självständigt samfund som själva väljer sin högste ledare ("Reis-ul-ulema", de lärdas överhuvud). Islamiska Samfundet i Bosnien-Hercegovina och BIS tillhör den sunnimuslimska inriktningen och den hanafitiska lagskolan.

Islams viktigaste läropunkt är monoteismen, det vill säga att Allah (Gud) är en och att Han skall dyrkas ensamt, utan mellanhänder. Islams trosbekännelse är: "Det finns ingen gud utom Gud, och Muhammed är Hans sändebud". Islams centrala heliga skrift är Koranen som föreskriver tron på Allah och hans uppenbarelser, på hans änglar, hans sändebud och på Domedagen. Muslimer beaktar de fem pelarna: trosbekännelsen, tidebönen, att ge allmosor, att fasta under Ramadan samt att vallfärda till Mecka.

Samfundets syfte är att hjälpa lokala församlingar att organisera religiöst liv för bosniaker och andra muslimer i Sverige. BIS vill sprida kunskap om islam och muslimer för att bygga broar och motverka fördomar och diskriminering. Samfundet organiserar också insamlingar för behövande i Bosnien-Hercegovina och övriga världen. BIS är en icke-politisk organisation som vill bidra till en positiv samhällsutveckling som kännetecknas av jämställdhet, alltså ett samhälle där individer, familjer, olika etniska grupper och olika kulturer ska kunna leva tillsammans i tolerans och respekt. BIS vill också bidra till ett samhälle fritt från alkohol och andra droger. BIS har i dag ett gott samarbete med andra trossamfund, myndigheter och institutioner i Sverige. I samarbete med Nykterhetsrörelsens Bildningsverksamhet (NBV) arbetar samfundet aktivt med frågor som rör integration, folkhälsa och nykterhet. ●

FÖRENADE ISLAMISKA FÖRENINGAR I SVERIGE

Medlemmar: 15 308
Registrerade deltagare: 7 956
Församlingar: 52
Bildades: 1974

FÖRENADE ISLAMISKA FÖRENINGAR i Sverige (FIFS) bildades 1974 som den första riksorganisationen för muslimska föreningar i Sverige. FIFS verkar idag som ett registrerat trossamfund på ideell, politiskt obunden och demokratisk grund. Samfundet har femtioen medlemsföreningar över hela Sverige som tillsammans har drygt 23 000 medlemmar. FIFS medlemsföreningar representerar flera olika muslimska traditioner och en rik etnisk mångfald.

Vår idé om trossamfund är att de ska stärka samhället och dess värdegrund och lyfta frågor om etik. Vi ska även erbjuda lokaler och gemensamma sammankomster för religionsutövning och andlighet för dem som söker detta. Därtill anser vi att trossamfunden ska öka medborgarnas delaktighet i samhället, vara aktiva i socialt arbete och på

olika sätt stödja de svaga i samhället och försvara deras rättigheter. Trossamfunden ska nå och lyfta sina medlemmar, arbeta mot segregation och vara lyhörda inför samhällets behov.

FIFS mål är att tillvarata medlemmarnas religiösa och kulturella intressen, genom att främja en samhällsutveckling som kännetecknas av integration, jämställdhet och allas lika rättigheter. Vi strävar efter dialog, samarbete och ömsesidig respekt och acceptans. FIFS vill verka för att religiös och kulturell mångfald blir en tillgång och resurs i samhällsutvecklingen och vi använder folkbildning som vår arbetsmetod för samhällsengagemang. Vi vill verka för att muslimer i Sverige, unga som gamla, ska ha möjlighet att skaffa sig grundläggande kunskap om islams tro, historia och kultur. Vi anser vidare att denna kunskap om islam skall vara präglad av balans för att motverka extrema och våldsbejakande idéer och tolkningar. Vi ska också verka för att muslimernas medborgerliga rättigheter respekteras och tillgodoses i en tid där vi ser att de diskrimineras och ofta är utsatta av islamofobi av olika slag.

FIFS medlemsorganisationer bedriver aktiv och långsiktig verksamhet i form av gudstjänster, koranskolor, studiecirklar, kulturella aktiviteter och social rådgivning. Vidare är vi engagerade i arbetet med självvård vid anstalter, häkten och sjukhus. Många föreningar är därtill involverade i krisberedskap, hjälper nyanlända samt har folkbildningsverksamhet. FIFS jobbar även med kompetensutveckling och håller kurser i bland annat ledarskap, föreningsekonomi, styrelseteknik samt familjerätt för vigselförrättare. Inom ramen för all verksamhet inom trossamfundet belyser vi demokratins principer och dess betydelse i ledarskap för att medlemsföreningarna ska utveckla sin organisation med demokrati och mänskliga rättigheter som grund.

FIFS representerar sina medlemsorganisationer gentemot myndigheter, statliga råd och den svenska regeringen. FIFS samarbetar med andra muslimska organisationer och medverkar aktivt i både inommuslimsk och interreligiös dialog. ●

ISLAMISKA FATWABYRÅN I SVERIGE

Medlemmar: 5 038
Registrerade deltagare: 2 147
Föreningar: 6
Bildades: 2011

ISLAMISKA FATWABYRÅN I SVERIGE (IFBS) är ett trossamfund för sunni-islamiska församlingar som officiellt grundades 2011. Men redan 1990 lades grunden till IFBS av en grupp sunnimuslimer av den asharitiska teologiska skolan. Huvudsätet är sedan dess i al-Huda moskén, en församlingslokal i Malmö. Samfundet betjänas av tjugo aktiva imamer och 2015 beviljades IFBS vigselrätt av Kammarkollegiet vilket gör att vi i skrivande stund har tre förordnade vigselförrättare.

IFBS är en politisk oberoende ideell organisation. Det är som ett led i den ideella verksamheten som förbundet fungerar som en fatwabyrå. Ordet fatwa ska förstås i den klassiska, traditionella betydelsen av ordet, där en fatwa är ett rådgivande uttalande i olika frågor som rör en muslims vardag. En fatwa är ett professionellt uttalande, utfärdat av rättslärd med många års studier bakom sig. Exempelvis kan den troende få rådgivning när de har funderingar som rör fastan, bönen, allmosor, äktenskap eller begravningar. IFBS ger alltså rådgivning om hur en muslim i Sverige ska hantera frågor som dessa samt andra av återkommande karaktär.

Islams centrala källor är Koranen, Hadith och idjma' (konsensus) och dessa källor föreskriver att "Den högst prioriterade plikten är att lära sig om Allah, hans sändebud och hans religion". Islams trosbekännelse är: Jag bevitnar att det inte finns någon annan gudom förutom Allah som ingenting är Honom likt i Sitt ego, egenskap eller handlande och jag bevitnar att Mohammad är Guds Sändebud.

Som trossamfund tillhör IFBS den sunni-islamiska inriktningen (ahl ul-sunnah wa al-djamaa'ah). Samfundet betonar dess traditionella inriktning och läror. IFBS räknar sig i frågor om teologi och troslära till Ash'ari-skolan, i fråga om rättsvetenskap till Shafi'i-skolan och slutligen i fråga om sufi-metodik till al-Rifa'i. Kunskap om samtliga dessa

skolor erhåller IFBS via Shaykh Abdullah al-Harari al-Shaybi al-Abdari (d. 2008). Denne shaykh var en berömd professor, mufti (rättslärare som utställer fatwa), hafidh (person som kan Koranen och hadith utantill), faqih (rättslärare) lingvist och försvarare av den traditionella sunniislamiska tron. Han var också – i rakt nedstigande led – student till de imamer som grundat dessa tre skolor (imam Abu al-Hasan al-Ash'ari, imam al-Shafi'i samt imam al-Rifa'i).

Sammantaget medför detta att trossamfundet har en väldigt specifik profil, en som IFBS anser speglar en moderat hållning. IFBS håller en moderat linje och arbetar aktivt emot den våldsamma vägen av extremism och terrorism som hotar våra samhällen och som många felaktigt förknippar med islam och muslimer.

IFBS driver en upplysande verksamhet genom bland annat föreläsningar om islam och vägledning för muslimer och andra som önskar den. Utöver detta erbjuder samfundet en mängd tjänster till muslimer, med fokus på utrymmen för religionsutövning, vigselförrättning, utbildning, firandet av högtider, begravningsservice och andra aktiviteter som kan vara viktiga för muslimer i Sverige. ●

ISLAMISKA KULTURCENTER- UNIONEN I SVERIGE

Medlemmar: 7 150
Registrerade deltagare: 8 900
Föreningar: 14
Bildades: 1979

ISLAMISKA KULTURCENTERUNIONEN i Sverige (IKUS) verksamhet påbörjades 1979. Sedan 2002 är IKUS ett registrerat trossamfund och godkänt av den svenska regeringen att ta ut medlemsavgift via skattsedeln från sina medlemmar.

IKUS tillhör den sunnimuslimska inriktningen och accepterar de fyra traditionella islamiska lagskolorna: Shafi, Hanafi, Hanbali och Maliki – vilket är huvudvägen inom islam. Organisationen har sina rötter i den rörelse som utgår från läromästaren Süleyman Hilmi Tunahan som verkade i Turkiet under början av 1900-talet.

IKUS är en demokratisk och icke-politisk organisation med 16 055 medlemmar i tjugofem medlemsorganisationer (moskéer) från norr till söder i Sverige, med huvudkontor i Stockholm. Dessa moskéer leds av utbildade imamer, män och kvinnor, som har fått sin utbildning inom den egna organisationen.

IKUS övergripande mål är att utbilda barn och ungdomar i Sverige i islam och islamisk kultur för att bevara sin muslimska identitet. Vid sidan om det ordinarie svenska skolsystemet erbjuder IKUS konfessionell utbildning där vi försäkras oss om att våra barn når en tillfredsställande färdighet såväl i det andliga som i det världsliga livet.

Syftet med verksamheten är att tillgodose muslimers religiösa och kulturella behov samt verka för att främja och bevara Islam. Vår religiösa verksamhet sträcker sig från vaggan till graven och allt däremellan: utbildning, böner, vigselförrättning och andlig vård vid sjukhus.

Vår vision är att medlemmarnas och medlemsorganisationernas intressen skall tillgodoses i Sverige och Europa samt att IKUS ska agera aktivt för muslimers integrering i det svenska samhället. IKUS ska vidare verka för att främja mänskliga rättigheter, religionsfrihet och den ömsesidiga respekten människor emellan. ●

ISLAMISKA SHIA SAMFUNDEN I SVERIGE

Medlemmar: 28 296
Registrerade deltagare: 2 818
Föreningar: 48
Bildades: 1991

ISLAMISKA SHIA SAMFUNDEN I SVERIGE (ISS) är en rikstäckande paraplyorganisation för shiaföreningar. Riksorganisationens målsättning är att stödja shia-muslimer bosatta i Sverige med att bevara deras islamiska identitet samtidigt som de integreras i det svenska samhället och främja sådana förhållanden som gör det möjligt att leva i Sverige i enlighet med islams lära i allmänhet och den shiitiska i synnerhet. ISS vill bevaka shiamus-

limers intressen i Sverige och främja en utveckling som kännetecknas av ömsesidig respekt och acceptans. ISS anser att den kulturella, sociala och religiösa mångfalden i Sverige bör tillvaratas som en positiv kraft. Samfundet stödjer och anordnar olika typer av evenemang som inte bara syftar till att öka medlemsorganisationernas kunskap om islam men också det svenska samhällets uppbyggnad. ISS har som målsättning att också vara en informationskanal för den shiaislamiska tron och på så vis skapa ökad förståelse för islam i det svenska samhället.

ISS grundades 1991 och de första medlemmarna var främst shiamuslimer från Irak, Iran, Afghanistan, Pakistan och Libanon. Under 1990-talet växte medlemsantalet kraftigt på grund av invandring från Irak. Den största medlemsföreningen finns i dag i Järfälla i Stockholm. ISS består i dag av 48 medlemsföreningar och antalet medlemmar överstiger i dag 32 000.

ISS är ett av sju islamiska samfund som ingår i Islamiska samarbetsrådet (ISR). ISS lägger tonvikten på den grundläggande tron för en muslim: tron på Allah (Gud), tron på hans gudomliga budskap i form av den heliga Koranen och tron på hans budbärare, Profeten Mohammad (fred vare med honom). En shiamuslims dagliga liv innefattar en ständig kontakt med Gud genom de fem dagliga bönerna samt gudsmedvetenhet i alla aspekter av ens liv. Andra viktiga sedvänjor inkluderar sawm (fastan) i månaden Ramadan, Hajj (pilgrimsfärden till Mecka), Zakat/Khums (Islamiska allmosor och avgifter). Viktigt för shiamuslimer är också högtidlighållandet av imamernas födelser och bortgång, särskilt Muharram/Ashura (åminnelse av Imamen Hussein). Dessa sedvänjor är i enlighet med Koranen och Profeten Mohammads lära samt profetens närmaste familjemedlemmar och hans utpekade efterträdare. ●

SVENSKA ISLAMISKA FÖRSAMLINGARNA

Medlemmar: 12 899
Registrerade deltagare: 1 676
Föreningar: 21
Bildades: 1999

SVENSKA ISLAMISKA FÖRSAMLINGARNA (SIF) är ett islamiskt riksförbund med säte i Eskilstuna. SIF samlar för närvarande över tjugo församlingar från Malmö, Göteborg, Uppsala till Mellansverige. Riksförbundet räknar med att dess lokalförsamlingar har runt 17 000 medlemmar samt att ett tjugotal imamer är verksamma inom dessa församlingar. SIF bildades 1999 och är en del av trossamfundet Svenska Islamiska Samfundet (SIS). SIF och dess församlingar utgjorde från början en del av Islamiska Kulturcenterunionen i Sverige, som delade sig i slutet av 1990-talet.

SIF:s syfte är att föra fram sann, traditionell islam i Sverige – så som den föreskrivs i Koranen, Sunna och i de islamiska lagskolornas texter och traditioner. Förbundet utgör en gemenskap för gudstjänst och annan andlig och social verksamhet. SIF vill långsiktigt främja utövandet av islams tro och praktik samt verka för islams integration och fortlevnad i Sverige. För att nå dessa mål ingår det i SIF:s kontinuerliga arbete att stödja bildandet av nya församlingar samt att stödja muslimska organ för social omsorg, utbildning och föreningar för kvinnor och ungdomar.

SIF har också som mål att ge information och utbildning om islam för att grunda förståelse och goda relationer mellan islam och det svenska samhället. I dag arbetar SIF med detta mål i samverkan med Svenska Islamiska Akademin. Ett tidigare samarbete med imamutbildning vid Ersta-Sköndal högskola planeras fortsätta med Mälardalens högskola. ●

SVERIGES MUSLIMSKA FÖRBUND

Medlemmar: 22 911
Registrerade deltagare: 11 944
Föreningar: 51
Bildades: 1981

SVERIGES MUSLIMSKA FÖRBUND (SMF) är ett politiskt obundet, fritt islamiskt trossamfund etablerat 1981 som har sitt säte i Stockholm. SMF har en demokratisk struktur med styrelse som väljs vartannat år. Förbundet är medlemmar i Islamiska Samarbetsrådet (ISR) som är samverkansorgan för de muslimska organisationerna i relation till SST och den svenska staten. SMF:s mål är att stå för ett interkulturellt och religiöst budskap som skall stödja församlingar, myndigheter, samhälle och medlemmar moraliskt, etiskt, andligt, socialt och ekonomiskt för en stabil och trygg tillvaro i Sverige. Många medlemmar i SMF:s lokalföreningar har sina rötter i Turkiet, Pakistan, Bangladesh, Somalia och den arabiskspråkiga världen. Förbundet samlar både sunni- och shiamuslimska föreningar.

SMF betraktar alla människor som en enda enhet, trots dess olikheter i nationer, religiös övertygelse och språk. Samfundet strävar efter ett mångkulturellt samhälle som bygger på jämställdhet, respekt, tolerans, integration och välfärd. SMF värnar demokrati och mänskliga rättigheter. Förbundet arbetar mot främlingsfientlighet och rasdiskriminering och vill i dess ställe så kärlek, respekt och närmande mellan människor. Således ser SMF att det mänskliga brödraskapet är ett heligt förbund.

SMF:s medlemsmoskéer bedriver en stor barn- och ungdomsverksamhet. Förbundet har i dag mer än 4 000 barn och ungdomar som studerar Koranens budskap och nationella hemspråk i sina lokala föreningar. Bland deltagarna finns en stor geografisk spridning i Sverige och många kvinnliga deltagare.

Hundratals muslimer (och icke-muslimer) deltar årligen i SMF-föreningarnas lokala samtal och kurser, familjehelger, seminariedagar och konferensdagar samt uppsökande och stödjande verksamhet.

SMF har för nuvarande 51 församlingar och 50 imamer som ger religiös och social service åt över

50 000 medlemmar. SMF:s mål är att ha minst en välutbildad imam – som kan svenska lagar och förordningar, med fast anställning – i varje medlemsförsamling. För att förverkliga det målet vill SMF medverka till att skapa levande församlingar som kan försörja sig med egna resurser. Ett problem som förbundet brottas med i dag är att de flesta imamer arbetar frivilligt och att många saknar relevant kompetens. SMF vill därför, i samverkan med det offentliga Sverige, främja och säkerställa mångfalden och kvaliteten på yrkesimamer. ●